

Algemeen Pedagogisch beleidsplan

Bolliewollie kinderopvang KDV en BSO

Jaar 2022

Inhoudsopgave		pagina
1	Inleiding	4
2	De dagopvang en de buitenschoolse opvang	4
2.1	De dagopvang	4
2.2	De buitenschoolse opvang	5
2.3	Extra opvang	5
2.4	Ruiluren	6
2.5	Stamgroepen	6
2.6	Maaltijden	8
3	Visie	9
3.1	Visie op kind-zijn	9
3.2	Visie op opvoeding	9
3.3	Visie op spel	9
3.4	Visie op groep	9
3.5	Visie op voorlezen	9
4	Doelstelling	11
4.1	Hoofddoel	11
4.2	Subdoelen	11
5	Ontwikkeling van het kind	12
5.1	Ontwikkelingsgebieden	12
5.1.1	Sociale ontwikkeling	12
5.1.2	Cognitieve ontwikkeling	13
5.1.3.1	Emotionele ontwikkeling	14
5.1.3.2	Emotionele veiligheid	15
5.1.4	Motorische en lichamelijke ontwikkeling	16
5.1.5	Taal- en spraakontwikkeling	17

5.2	Interactieve vaardigheden	18
5.3	Het ontwikkelingsgericht werken van de pedagogisch medewerker	19
5.4	VVE (Vroeg- en Voorschoolse Educatie)	19
5.5	Overdracht van waarden en normen	19
6	Mentorschap, observaties, signalering	20
6.1	Mentorschap	20
6.2	Observatie en signalering De Girafjes	20
6.2.1	Observatie en signalering De Apenkoppen	21
6.3	Overleg en professionalisering	21
6.4	Overdracht aan school	21
7	Wennen	23
7.1	Wenperiode nieuw kind	23
7.2	Hulp bij het wennen	23
7.3	Kinderen die moeilijk wennen	24
7.4	Overgang naar een andere groep	25
8	Problemen en zorgkinderen	26
8.1	Zieke kinderen op de opvang	26
8.2	Plaatsing sociaal-medische indicatie	26
8.3	Anoniem raadplegen van externe deskundigen	26
9	Communicatie met ouders	28
9.1	Inleiding	28
9.2	Communicatie vormen	28
9.2.1	Direct contact	28
9.2.2	Afspraak maken	28
9.2.3	Communicatieboekje kinderen tot 1 jaar	28

9.2.4	Groeimappen kinderdagverblijf	29
9.2.5	Schema's	29
9.2.6	Meedraai ochtend	29
9.2.7	Communicatietraining pedagogisch medewerkers	29
9.2.8	Tevredenheidsonderzoek	30
9.3	De Oudercommissie	30
10	Het vier-ogen principe	31
10.1	De situatie op Bolliewollie kinderopvang	31
10.2	Drie uursregeling	31
10.2.1	De situatie op Bolliewollie kinderopvang	32
11	Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach	34
11.1	Wettelijke kaders	34
11.2	Minimale beschikbaren uren voor coaching en beleidsmedewerker	34
12	Functiebeschrijvingen	35
12.1	Stagiaires	35
12.2	Algemene Functiebeschrijving Pedagogisch medewerker	36
12.3	Algemene kenmerken van de groepshulp	38
12.4	Algemeen Functiebeschrijving Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach	39

1 Inleiding

Een pedagogisch beleidsplan is een belangrijk onderdeel van het kwaliteitsbeleid in de kinderopvang. Met kwaliteit wordt bedoeld dat het werk zo doeltreffend, doelmatig en kindgericht mogelijk door de kinderopvang wordt uitgevoerd. Kinderdagverblijven moeten ouders schriftelijk kunnen informeren over hun pedagogisch beleid. Het pedagogisch beleid geeft inzicht in de uitgangspunten waarmee de opvang werkt.

Bolliewollie kinderopvang is een kleinschalig op zichzelf staand kinderopvang. Dit zal van grote invloed zijn op het pedagogisch beleid. Kleinschaligheid, eigenheid, warmte en gezelligheid domineren dit bedrijf.

In dit pedagogisch beleidsplan zal de omschrijving van onze visie en doelstelling van Bolliewollie kinderopvang duidelijk worden uiteen gezet. Wij zullen duidelijk maken hoe wij met ontwikkelingen omgaan en welke werkwijze wij daarvoor hanteren. Dit deel is in eerste instantie in elkaar gezet door de eigenaresse en zal gebruikt gaan worden als vertrekpunt voor het uitbreiden van het plan. Het pedagogisch plan is uitgebreid met pedagogische doelen en de werkwijze waarop de kinderopvang aan deze doelen werkt, het pedagogisch handelen. Bij de uitwerking van deze doelen worden alle medewerkers en ook ouders betrokken.

Dit pedagogisch beleidsplan is bestemd voor iedereen die direct of indirect bij de opvang betrokken is. Op deze manier schetsen wij een duidelijk beeld van de manier van werken binnen de kinderopvang. Het beleidsplan geeft richting aan het handelen van de pedagogisch medewerkers. Dit sluit echter niet uit dat iedere pedagogisch medewerker op zijn of haar eigen unieke manier vorm kan geven aan het handelen. Het beleidsplan is een dynamisch plan wat met zeer grote regelmaat zal worden geëvalueerd en waar nodig veranderd en aangescherpt zal worden. Dit om de kwaliteit binnen de opvang te blijven verbeteren.

NB: Wanneer er in dit plan gesproken wordt over ouders bedoelen we daar ook verzorgers mee en wanneer er over hij gesproken wordt bedoelen wij ook zij.

2 De dagopvang en de buitenschoolse opvang

Bolliewollie kinderopvang bestaat uit twee onderdelen. De dagopvang voor kinderen onder de 4 jaar en de opvang voor kinderen van 4 tot 13 jaar; de buitenschoolse opvang.

2.1 De dagopvang

De dagopvang biedt opvang aan kinderen van 6 weken tot 4 jaar. Het gaat hierbij om niet schoolgaande kinderen.

Wij werken met een verticale 0-4 groep met maximaal 16 kinderen.

Het aantal benodigde leidsters wordt berekend via de website 1.ratio.nl en planning van KOV-net. Het zogenaamde beroepskracht- kind ratio.

In een verticale groep zijn veel mogelijkheden voor het individuele ritme van elk kind. Het dagprogramma, speelgoed en de inrichting zijn zo veel mogelijk afgestemd op het ontwikkelingsniveau en behoeftes van de kinderen. Ook zijn de activiteiten goed af te stemmen op het ontwikkelingsniveau.

Om voor de kinderen de overgang van de kdv naar de bso makkelijker te maken, werken wij met een open deuren-beleid. Dit biedt de kinderen niet alleen de mogelijkheid om de andere kinderen van het dagverblijf te leren kennen, maar ook de andere pedagogisch medewerkers en groepsruimten (zie ook Pedagogisch werkplan).

2.2 De buitenschoolse opvang

Kinderen die naar de basisschool gaan kunnen gebruik maken van de buitenschoolse opvang. De Buitenschoolse opvang is bestemd voor kinderen van groep één tot en met acht van het basisonderwijs met een maximum van 12 kinderen op de groep. Zij kunnen voor en na schooltijd, tijdens studiedagen en in vakanties bij ons terecht. De BSO is dagelijks geopend vanaf 7 uur tot het moment dat we de kinderen naar school gebracht hebben en vanaf het moment dat de scholen uitgaan tot 18.00 uur.

De dagelijkse leiding is in handen van gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Het aantal benodigde leidsters wordt berekend via de website 1.ratio.nl en KOV-net. Het zogenaamde beroepskracht- kind ratio.

Wanneer u wilt dat uw kind op 4 jarige leeftijd naar de Bso Bolliewollie gaat is het verstandig uw kind hier op tijd voor op te geven. (Ook als uw kind al op het kdv zit). Wanneer u zeker weet dat u van de BSO gebruik gaat maken, kunt u via het de site een aanmeldingsformulier invullen en uw kind inschrijven. Alleen dan kunnen wij een goede planning maken, zoveel mogelijk aan ieders wensen voldoen en goede opvang bieden wanneer uw kind naar school gaat.

2.3 Extra opvang

Ruilen van opvangdag(en) of het aanvragen van één of meerdere extra dagdelen is mogelijk indien de capaciteit dit toestaat. Deze uren kunnen ingezet worden uit het urenpotje van het kind, heeft het kind geen uren meer in dat potje, dan worden er extra kosten in rekening gebracht.

Het permanent wisselen van dagen moet minimaal 1 maand van tevoren aangevraagd worden. Wij kunnen echter geen plaatsing garanderen, dit zal afhankelijk zijn van de bezetting.

Bij plaatsing van kinderen gaan wij uit van de volgorde van aanvraag/ inschrijving.

Is een kind niet afgemeld voor de bso en blijkt tijdens het ophalen bij school dat het kind daar niet meer is, neemt de pm'er contact op met de ouders waar het kind dan wel is en waarom het niet afgemeld is. Deze niet afgemelde uren komen niet terug in het urenpotje van het kind.

Uren uit het urenpotje zijn strikt persoonlijk en niet overdraagbaar. Openstaande uren in het urenpotje kunnen niet meegenomen worden naar het nieuwe kalenderjaar en vervallen op 31 december.

2.4 Ruiluren

Wijziging per 1 april 2021: afgemelde uren, van bijvoorbeeld vakantie, mogen 3 maanden voor en 3 maanden na de afgemelde dag worden ingezet.

Bij afmelding door ziekte op de dag zelf of ziek naar huis, dan vervallen de uren. Is de volgende dag een afname dag, dient u uw kind uiterlijk 16.00 uur af te melden. Meldt u uw kind te laat af dan vervallen de uren. Op tijd afgemelde ziekte uren mogen tot 3 maanden na de afmeldingsdag opgenomen worden. U verliest ook uw uren indien u uw kind niet op tijd afmeldt.

Voor de flexcontracten blijven de ruiluren wel geldig zoals nu is. Alleen de punten voor ziek zijn gaan ook voor hen gelden.

Bij het accepteren van aanvragen gaan wij uit van de volgorde van aanvragen.

Het mogen opnemen van niet afgenomen uren is een service die Bolliewollie kinderopvang verleent. Het moet passen binnen de groepssamenstelling en het moet passen binnen het beroepskracht-kind-ratio. Het mogen opnemen van deze niet afgenomen uren is geen recht.

2.5 Stamgroepen

Ieder kind heeft zijn eigen vaste groep met zijn eigen pedagogen en leeftijdsgenootjes.

's Ochtend vroeg en aan het eind van de middag kunnen groepen worden samengevoegd, dit heeft te maken met de zogenoemde in- en uitstroom van kinderen en pedagogen.

De groepen kunnen samengevoegd zijn vanaf 07:00 uur tot maximaal 08:00 uur. Daarna gaat iedereen naar zijn eigen stamgroep. De baby's worden alleen bij uitzondering met een vaste leidster van de groep zelf samengevoegd.

In de wet- en regelgeving staat vermeld dat een kind in de dagopvang en de buitenschoolse opvang in één vaste groep kinderen geplaatst wordt. Deze groep wordt 'stamgroep' genoemd. De wet biedt ruimte om tijdelijk af te wijken van deze regel. Met schriftelijke toestemming van de ouders kan (extra) opvang tijdelijk in een andere groep dan de stamgroep van het kind plaatsvinden. Bij Bolliewollie kinderopvang bestaan het dagverblijf en de bso beide uit slechts 1 groep, van beide hebben we dus 1 stamgroep.

Wanneer wordt een kind in een andere stamgroep geplaatst?

Een kind kan een dag(deel) of voor een bepaalde periode op een andere stamgroep geplaatst worden:

- bij onderbezetting van de groepen;
- tijdens vakanties, studiedagen of op vrijdag (voor kinderen van net 4 die op deze dag niet naar school gaan);
- bij aanvraag van een extra dag wanneer er geen ruimte is op de eigen stamgroep.
- Tijdens de in- uitstroom van de dag.
- Tijdens bijzondere situaties, bijvoorbeeld Corona lockdown.

Bolliewollie kinderopvang heeft een formulier ontwikkeld waarop de ouder/ verzorger toestemming dient te geven, eenmalig of voor een langere periode, voor het plaatsen van de kind(eren) op de tweede stamgroep. Dit formulier wordt tijdens het intakegesprek met ouders besproken en uitgelegd. Ouders geven hier wel of geen toestemming voor. Als er een overgang plaats vindt tussen bijvoorbeeld de babygroep naar de peutergroep dan wordt het formulier weer actueel gemaakt en opnieuw door ouders ingevuld.

De wet verplicht ons om schriftelijke toestemming van ouders te vragen voor het plaatsen van een kind in een tweede stamgroep. Deze situatie kan dus ook optreden ten gevolge van het samenvoegen van groepen. Met het invullen van het formulier (toestemmingsverklaring opvang in 2e stamgroep) daarin geeft de ouder aan hiervan op de hoogte te zijn en akkoord te gaan.

Wanneer worden groepen samengevoegd?

Er zijn uitzonderlijke gevallen waarin het kan gebeuren, dat er groepen worden samengevoegd. Denk aan schoolvakanties, als er weinig kinderen op een groep zijn of als er een pedagogisch medewerker ziek is en er een combinatie gemaakt kan worden van 2 groepen waardoor het kind-ratio nog wel steeds in orde is.

Een kind heeft met maximaal twee stamgroepen te maken en wij zorgen er altijd voor dat er een vaste pedagoog van deze groep aanwezig is. De meeste pedagogen kunnen en willen, naast hun werk op hun vaste groep, invallen op andere groepen. Kinderen zijn, naast hun vaste stamgroep, zeer vertrouwd met hun tweede stamgroep en de pedagogen daar.

Indien bso kinderen worden samengevoegd met het kdv krijgen zij de keus om mee te draaien met activiteiten op de groep. Oudere kinderen willen dit vaak niet en mogen zelfstandig in de bso ruimte spelen. Tijdens eet/ drink momenten komen de kinderen terug in het kdv. Pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ze regelmatig contact maken met het bso kind.

Pedagogisch medewerkers van de andere groep zijn ook bekende en vertrouwde personen voor de kinderen, omdat de locatie zo klein is dat ze regelmatig op de andere groep binnenlopen om kinderen te verwelkomen. Of medewerkers zijn (enkele dagen) ingedeeld op die andere groep.

2.6 Maaltijden

Tussen 7.00 en 7.30 uur kunnen kinderen bij ons ontbijten, kinderen dienen uiterlijk 7.15 uur binnen zijn om te kunnen ontbijten.

Rond 10 uur eten we fruit

Rond 11.30 bieden we een warme maaltijd aan de kdv kinderen aan. We wisselen af met aardappelen, groente, vlees, vis, pasta, rijst enz.

rond 14.30 eten we een tussendoortje (kdv na het middagslaapje, bso als ze uit school komen)

Tussen 16.45 en 17.15 uur eet het kdv een broodmaaltijd en de bso een warme maaltijd. Kinderen die mee-eten mogen tussen deze tijden niet opgehaald worden om de rust aan tafel te bewaren.

In de vakantieperiodes kan de bso tussen de middag warm eten en 's avonds brood. Dit hangt onder andere af van de activiteit van de dag.

3 Visie

3.1 Visie op kind-zijn

Het belang van het kind-zijn staat voorop. Ieder kind is een uniek persoon. Ieder kind heeft zijn eigen karakter en zijn eigen tempo van ontwikkelen. Dit zal bij ons altijd gerespecteerd worden.

Via het dagprogramma zullen alle kinderen de kans krijgen als individu te blijven bestaan. Wij stimuleren de kinderen om als individu binnen de groep te gaan functioneren, maar verliezen daarbij nooit de eigenheid van het kind uit het oog. Een kind moet de mogelijkheid krijgen om uit te groeien tot een gelukkig mens en uiteindelijk zelfstandig in de samenleving kunnen functioneren.

3.2 Visie op opvoeding

Menselijk geluk en vrijheid is belangrijk, maar kinderen moeten leren omgaan met deze vrijheid. De opvoeders moeten het kind hierin begeleiden. Het is belangrijk dat de opvoeders het kind een positief zelfbeeld meegeven. Als het kind zich goed voelt over zichzelf, maakt hij kans om later een zelfbewust, evenwichtig en gelukkig mens te worden. Maar de vrijheid van de één mag de vrijheid van de ander nooit in de weg staan. Daarom is het ook nodig om grenzen te stellen, zodat de kinderen hiermee om leren gaan.

Wij gaan er van uit dat ieder kind van nature de wil heeft om zich te ontwikkelen. De opvoeders moeten er voor zorgen dat er een gunstige omgeving is, waarin deze ontwikkeling in alle eigenheid en zo goed mogelijk kan plaatsvinden. Een professionele opvoeder zal altijd op zoek zijn naar een evenwicht tussen zijn pedagogische kennis en dat wat zijn gevoel zegt.

3.3 Visie op spel

Kinderen en spel zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Spel is eigenlijk de taal van kinderen, en stimuleert ze in hun ontplooiing. Wanneer kinderen samen spelen, leren ze met elkaar rekening te houden. Ook leren ze van hun spel doordat ze iets uitproberen en op zoek zijn naar dat wat een gewenst resultaat oplevert. Tevens leren kinderen door imitatie van anderen. De pedagogisch medewerkers proberen via het spel de ontwikkeling van het kind te stimuleren (zie Pedagogisch werkplan).

3.4 Visie op groep

Onder 'groep' verstaan we niet alleen de groep kinderen, maar ook pedagogisch medewerkers en ouders. Alles staat in relatie tot elkaar (systeemtheorie). Openheid en goede communicatie zijn daarbij belangrijk. Door open te staan voor wat iedereen wil en welke mogelijkheden er zijn, ontstaan groepsprocessen. Het werken in een groep vraagt om regels en ruimte.

3.5 Visie op voorlezen

Voorlezen is niet alleen leuk maar speelt ook een belangrijke rol in de ontwikkeling van een kind. Jonge kinderen leren enorm veel van voorlezen. In de eerste plaats is voorlezen heel goed voor de taalontwikkeling van een kind.

Kinderen leren nieuwe woorden tijdens het voorlezen en ze leren hoe een goede zin opgebouwd is. Door met het kind te praten over het boek wordt het kind gestimuleerd actief met taal aan de slag te gaan.

Ook leren kinderen goed luisteren wanneer ze voorgelezen worden en het kind leert zich concentreren. Voorlezen stimuleert de fantasie van het kind ook. En afhankelijk van het onderwerp van het boek leert het kind ook veel van de wereld om zich heen, waardoor het kind meer grip krijgt op de directe wereld om zich heen. Voorlezen over een onderwerp waar het kind op dat moment erg mee bezig is (angst, scheiding, geboorte etcetera) kan het kind ook steun bieden en een goede manier zijn om met het kind in gesprek te komen over deze onderwerpen.

Maar ook het gevoel van veiligheid wat kinderen krijgen, het plezier wat kinderen beleven aan het voorlezen en de exclusieve aandacht die het kind krijgt tijdens het voorlezen zijn van belang voor de ontwikkeling van het kind. Het samen lezen van een boek kan ook helpen rust en regelmaat te brengen.

Kinderen komen tot rust tijdens het voorlezen en door op vaste tijden voor te lezen kan er ook regelmaat en vaste structuur in de dag geboden worden. Op Bolliewollie lezen we op de opvang in ieder geval één keer per dag op de groep. Rust en ontspanning is een belangrijke voorwaarde om te komen tot lezen en de interactie die daarbij hoort

4 Doelstelling

4.1 Hoofddoel

Het doel van de dagopvang is kinderen in de leeftijd van 6 weken tot 4 jaar op een verantwoorde wijze opvang, verzorging en begeleiding te bieden. Wij zorgen niet alleen voor de opvang van kinderen, maar ook voor opvoeding en een stukje educatie.

Het doel van de buitenschoolse opvang is om ervoor te zorgen dat alle kinderen opgevangen worden in een knusse sfeer waarbij de nadruk zal liggen op gezelligheid, respecteren van de eigenheid van individuen, eigen initiatieven en zelfstandigheid van kinderen.

4.2 Subdoelen

1. Wij streven ernaar om een, in overleg met de ouders, zo veilig mogelijke omgeving te creëren welke geborgenheid en warmte aan de kinderen zal bieden.
2. Wij zullen een aanvulling leveren aan de opvoeding van het kind, waarbij rekening gehouden wordt met de opvoedingsmethode van de ouders.
3. Wij bieden de kinderen de mogelijkheid om zich op alle ontwikkelingsgebieden optimaal te ontwikkelen.
4. Door middel van observatie en begeleiding leren wij de kinderen hun wereld op een veilige manier uit te breiden.
5. Kinderen leren omgaan met de waarden en normen van de samenleving. Door het deelnemen aan de groepsactiviteiten, leren de kinderen omgaan met de algemeen heersende waarden en normen in onze samenleving.
6. Wij stimuleren de assertiviteit van de kinderen. Wij motiveren de zelfstandigheid van kinderen maar kinderen moeten ook leren omgaan met andere kinderen; opkomen voor zichzelf, maar ook rekening houden met anderen.
7. Bij de BSO gaan wij uit van het feit dat kinderen er al een lange dag op school op hebben zitten. De tijd dat zij dus bij ons doorbrengen is eigenlijk hun vrije tijd. Dit respecteren wij en daarom zullen alle activiteiten die wij aanbieden in principe ook vrijblijvend zijn. Wel hebben we een aantal huisregels waarvan we verwachten dat kinderen zich hier aan houden. Deze regels hebben vooral betrekking tot de sociale omgangsnormen die erbij horen in een groep.
8. Bij de BSO proberen we kinderen op een positieve manier te betrekken bij de groep en haar regels en kinderen ook op een positieve manier te sturen. Wij zijn echter geen school en gezien het feit dat BSO kinderen hier al de hele dag geweest zijn, werken wij niet bewust aan de cognitieve, motorische en emotionele vaardigheden van kinderen. Wij leggen de nadruk vooral op de sociale vaardigheden van de kinderen.

5 Ontwikkeling van het kind

Op Bolliewollie kinderopvang proberen de pedagogisch medewerkers de kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling. Zij gaan hierbij uit van de volgende ontwikkelingsgebieden: sociaal, cognitief, emotioneel, motorisch/lichamelijk en taal/spraak.

5.1 Ontwikkelingsgebieden

5.1.1 Sociale ontwikkeling

De sociale ontwikkeling is de ontwikkeling die te maken heeft met omgaan met elkaar. Hierbij horen regels zoals elkaar respecteren, naar elkaar luisteren en rekening houden met elkaar. Heel jonge kinderen zijn nog niet in staat rekening te houden met een ander, het sociale gedrag is nog niet ontwikkeld. Ze spelen meer naast elkaar dan met elkaar, maar vinden de aanwezigheid van andere kinderen meestal wel prettig.

De baby heeft van jongs af aan een natuurlijke interesse in mensen, maar de pasgeboren baby richt zich in eerste instantie alleen op de ouder. Hij herkent diens stem en geur uit duizenden en niet veel later herkent hij ook hun gezicht. Naarmate de baby ouder wordt zal het zich actiever gaan richten op andere personen in zijn omgeving waardoor het zich sociaal ontwikkelt.

In eerste instantie zal het sociale contact met de dreumesen voornamelijk bestaan uit toenadering en afweer. Meer kun je nog niet verwachten. Echt samen spelen komt pas later. Rondom het eerste jaar treedt duidelijke rivaliteit op tussen de kinderen. Ook zien ze elkaar als een 'speelobject', waarbij ogen, oren en haren van de ander objecten zijn om in te prikken of aan te trekken. Wanneer het kind ouder wordt, wordt het "ik" en "jij" gevoel groter. Dit leidt tot uitbreiding van de sociale contacten.

Andere kinderen wekken belangstelling op, maar samen spelen is nog niet aan de orde. Dreumesen verkennen en taxeren elkaar, zoeken toenadering en imiteren elkaar vaak. De eerste sociale vaardigheden van het kind zijn erg belangrijk voor de persoonlijkheidsontwikkeling.

Peuters krijgen steeds meer sociale vaardigheden. Doordat ze zich steeds beter kunnen gaan verplaatsen in de situatie van een ander, leren ze ook rekening te houden met anderen. Contacten met de andere kinderen in de groep wordt steeds belangrijker. Er ontstaat meer belangstelling voor groepsgerichte activiteiten, hoewel de behoefte per kind zal verschillen.

Bij de BSO wordt ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen niet vergeten. Deze staat zelfs heel hoog in het vaandel. Dit komt doordat de kinderen bij de BSO in een groep de tijd doorbrengen. Het omgaan met leeftijdsgenootjes, jongere en oudere kinderen en ook nog de pedagogisch medewerkers zal kinderen inzicht geven in hun eigen gedrag en de uitwerking van hun gedrag op anderen. Zodoende kunnen kinderen leren hun gedrag aan te passen aan hun omgeving zonder hun eigenheid kwijt te raken. Leren voor jezelf op te komen zonder daarbij anderen onnodig te kwetsen, leren delen, leren rekening houden met elkaar, leren omgaan met conflicten, leren troosten enz. Het is een taak van de pedagogisch medewerkers om de gevoelens van kinderen goed te observeren en om deze gevoelens serieus te nemen. Ook al is het soms

belangrijk om bepaald gedrag af te keuren, het moet bij die specifieke gedraging blijven. Hierbij mag nooit het kind als persoon afgekeurd worden. Dit kan door het heel duidelijk benoemen van het ongewenste gedrag, bijv. "Ik vind het vervelend als jij mij knijpt" en niet; "Ik vind jou vervelend, want jij knijpt mij". De pedagogisch medewerkers zullen ook steeds proberen om de verschillende gevoelens, samen met het kind, te verwoorden om zodoende het kind hier meer inzicht in te geven. Door middel van het gewoon met elkaar omgaan, fantasiespelen en rollenspelen kunnen pedagogisch medewerkers dit extra stimuleren.

5.1.2 Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling is de ontwikkeling van het denken. Deze ontwikkeling wordt gestimuleerd door het opdoen van allerlei ervaringen zoals kijken, luisteren, voelen etc. Kinderen ontdekken zo dat dingen verschillend zijn.

De jonge baby zal vooral dingen herkennen. Bij de baby vanaf een half jaar zal deze fase overgaan in het zich dingen kunnen herinneren. Dat wat op zijn weg komt probeert de baby in het geheugen vast te leggen. Wanneer de volwassene als goocheltruc een voorwerp neerlegt en hierover een lapje doet en het ondertussen ongezien weghaalt en bij het wegtrekken van het lapje het voorwerp 'verdwenen' is, zal de baby willen onderzoeken waar dat voorwerp nu is gebleven. De oudere baby is in staat om dingen te beredeneren en begint te beseffen dat er dingen zijn die wel en niet mogen. Hoewel het aantal regels dat hij kan bevatten nog niet erg groot is. Een regel te veel of een 'tegenstrijdige' regel kan de baby in verwarring brengen. Daarom is consequent zijn in wat wel en niet mag, erg belangrijk. De oudere baby wil ook graag, naast dat hij zelf op onderzoek uitgaat, dingen imiteren. De baby leert mede hierdoor de werking van dingen begrijpen en zal eindeloos die dingen willen uitproberen en herhalen. Doordat de baby op die manier ontdekkend bezig is krijgt hij steeds meer inzicht in 'oorzaak en gevolg' en kan op dingen inspelen.

Bij de dreumes gaat de taalontwikkeling erg snel. Een dreumes zal meestal nog maar een paar woorden zeggen. Wanneer het kind de peuter wordt, zal het zich al beter (meestal goed) verstaanbaar kunnen maken. Kunnen zeggen wat hij wil en wat hij denkt. Ook de ontwikkeling van het denken neemt bij de dreumes een grote sprong. Dit komt omdat er een grote relatie is tussen denken en taal. De taal legt de werkelijkheid vast in woorden en namen. Hierdoor wordt voor de dreumes het ordenen en rangschikken en het dingen met elkaar in relatie brengen mogelijk.

Peuters leren beetje bij beetje om na te denken over wat ze doen. Hoe ouder een kind wordt, hoe verder het denkproces zich ontwikkelt. Een kind kan zich uiteindelijk in gedachten iets voorstellen, zonder dat daarbij een concrete ervaring nodig is. Ze leren oorzaak en gevolg te zien en plannen en vooruit denken.

Bij de BSO stimuleren wij de kinderen door aandacht te besteden aan de taalontwikkeling (lezen, gesprekjes, spelletjes, liedjes, etc.) en ook door het stimuleren van het zelf denken. We proberen vooral de zelfredzaamheid van kinderen te vergroten door de kinderen zo veel mogelijk zelf te laten doen en

denken. De pedagogisch medewerker helpt het kind om het probleem te verwoorden, te analyseren en zodoende zelf tot een oplossing te komen. Dit kan een praktisch probleem zijn (ergens niet bij kunnen) maar ook een sociaal probleem (ruzie met een ander kind).

Wel dienen de pedagogisch medewerkers er voor te zorgen dat het kind niet overvraagd wordt. Door een kind steeds een beetje meer zelf te laten doen stimuleren wij niet alleen de zelfredzaamheid maar ook het zelfvertrouwen.

5.1.3.1 Emotionele ontwikkeling

De emotionele ontwikkeling is de ontwikkeling op het gebied van (eigen) gevoelens. Hoe gaat het kind met zijn gevoelens om en kan hij ze aan anderen duidelijk maken? Gevoelens spelen een grote rol in het leven, vooral bij het met elkaar omgaan. Er zijn veel verschillende gevoelens en ook veel manieren om die te uiten.

De jonge baby krijgt de eerste maanden van zijn leven te maken met allerlei onbekende dingen en prikkels, als dit er teveel zijn kan de baby zich hierbij erg onprettig voelen. De enige manier van uiten van deze emotie is dan huilen. Het prettig en onprettig voelen is ook een nieuwe ervaring voor de baby. De baby begrijpt nog niet, dat wat hij niet ziet, nog wel bestaat. Ziet de baby je niet, dan besta je niet meer. Begrijpelijk dat dit heel beangstigend is voor de baby. Het meest vertrouwelijke in zijn omgeving is dan weg. Met de ouder in de buurt voelt hij zich veilig en de baby zal daarom protesteren als deze weggaat.

Rond de achtste maand kan de baby in de eenkennigheidsfase komen.

De baby beseft dan dat de ouder degene is die hem geborgenheid geeft.

Vreemden worden nu voor het eerst met wat inhoud bekeken. Naarmate de baby wat ouder wordt, wordt dit contact steeds belangrijker voor hem. Het lijkt wel of alleen deze persoon belangrijk is voor hem. De baby kan dan uitblinken in eenkennigheid.

Het gevoel van veiligheid blijft belangrijk voor de baby in het proces van dingen zelf ontdekken en zelfontplooiing. En alleen de aanwezigheid van de ouder kan hem dat geven.

Bij dreumesen is dit de ontwikkeling van de eigen gevoelens. Er zijn veel verschillende gevoelens (blij, verdrietig, boos, bang) en ook veel manieren om die te uiten. Naarmate de dreumes ouder wordt, ontwikkelt hij steeds meer uitingsmogelijkheden van zijn emoties. Taalontwikkeling speelt hierbij uiteraard ook een belangrijke rol. Belangrijke kenmerken van de emotionele ontwikkeling bij dreumesen zijn:

- Impulsief
- Heftig wisselende gevoelens
- Angst voor het onbekende
- Gevoelens van drift
- Egocentrisch
- Koppig
- Ik-gevoel groeit
- Verlatingsangst
- Wilsontwikkeling

- Machtsgevoel
- Ontdekkingslust

Naarmate een kind peuter wordt ontwikkelt het steeds meer uitingsmogelijkheden van emoties. Taalontwikkeling speelt hierbij uiteraard ook een belangrijke rol.

Bij de BSO kunnen kinderen hun emoties beter onder woorden brengen. Het is dan ook belangrijk om als pedagogische medewerker naar de kinderen te luisteren. Zij kunnen zelf het beste aangeven hoe ze zich voelen. Sommige kinderen, die verbaal niet zo sterk zijn, uiten hun emoties op andere manieren. Kinderen worden erg teruggetrokken, of gaan juist slaan om te laten zien dat ze ergens niet mee eens zijn. Pedagogisch medewerkers op de BSO moeten dit kunnen signaleren en proberen toch met het kind te praten over zijn of haar gevoelens.

5.1.3.2 Emotionele veiligheid

Het gevoel van veiligheid wordt gezien als de belangrijkste basale pedagogische doelstelling. Om je pedagogische basisdoelen te behalen is het belangrijk dat we een veilig klimaat bieden voor de kinderen, het welbevinden kan anders niet tot stand komen. Een veilige hechting is belangrijk voor de emotionele ontwikkeling van het kind. De leidster zorgt voor emotionele veiligheid op de groep door het creëren van een sfeer waarbinnen ieder kind tot zijn recht komt en waar vertrouwen de boventoon voert. Lachen, plezier maken, gezelligheid creëren, maar je ook even mogen terugtrekken of uiting mogen geven van ongenoegen zijn begrippen die de basis vormen van een goede sfeer. Het bieden van emotionele veiligheid is niet alleen belangrijk voor het welbevinden het is ook een voorwaarde om de andere pedagogische doelen te realiseren. Wij vinden een goede en gezonde hechtingsrelatie erg belangrijk. De wijze waarop deze tot stand komt heeft een voorspellende waarde voor de emotionele ontwikkeling van kinderen op latere leeftijd. Het niet veilig gehecht zijn kan leiden tot allerlei uitdagingen als leerproblemen, lage eigenwaarde en het aangaan van relaties. Veiligheid is een basis net als primaire behoeften zoals eten, drinken en warmte. In de praktijk kunnen kinderen op ons rekenen. We zijn flexibel en geven de kinderen de ruimte om zelf te ervaren en te doen. Er is respect voor de eigenheid van kinderen en dat merken ze d.m.v. een aai over hun bol, een knuffel of een compliment. Voor de baby's is er extra aandacht die er voor zorgt dat de baby's ook gezien worden. Ze worden getroost en geknuffeld. Hierdoor voelt het zich geborgen en veilig. Elk kind heeft het recht om onvoorwaardelijk geaccepteerd te worden. Er moet een opvangplek zijn die warmte en geborgenheid aan het kind biedt, daarbij ondersteunt zij het kind bij het verwerken van gevoelens. De pedagogisch medewerkster begeleidt het kind waar mogelijk bij emoties zoals verdriet, boosheid, angst en vreugde. Kinderen hebben net als volwassenen verschillende emoties. Deze dienen te worden gerespecteerd, omdat ze hier iets mee duidelijk willen maken.

5.1.4 Motorische en lichamelijke ontwikkeling

De motorische en lichamelijke ontwikkeling heeft te maken met het kunnen omgaan met de eigen lichamelijke mogelijkheden en beperkingen. Bij een baby zie je vooral bewegingsspel. Hierbij gaat het om de combinatie tussen bewegen en zintuigen. Een baby voelt aan voorwerpen, kijkt naar vormen en luistert naar prikkels vanuit de omgeving. Geluiden, geuren, kleuren en vormen prikkelen de baby om op onderzoek uit te gaan. De zintuiglijke ontwikkeling is in volle gang. Bij de jonge baby worden reflexen vervangen door bewust gedrag. Vanaf de derde maand gaat de baby beseffen dat het een lichaam heeft en gaat op ontdekkingsreis. Stap voor stap ontdekt de baby dat hij verschillende delen van zijn lichaam kan bewegen. Armpjes en benen zwaaien nu lustig in het rond. Hij ontdekt zijn eigen voeten en handen en alles wordt bewogen en uitgeprobeerd. Alles wat beweegt volgt de baby met zijn ogen en pakt het ook graag vast. Al spelend oefent een baby zo al zijn spieren en krijgt er steeds meer controle over. Geleidelijk leert het de baby zich om te draaien, op te trekken, te kruipen, te staan en misschien zelfs al te lopen. Doordat de baby zich nu kan voortbewegen, wordt het wereldje voor hem groter en ontdekt het steeds meer.

De grove motoriek ontwikkelt zich in het eerste levensjaar sneller dan de fijne motoriek. De fijne motoriek wordt geoefend in het constructiespel. Een baby begint hier al mee door voorwerpen te verkennen: wat is het, hoe voelt het en tenslotte wat kan ik er mee? De motorische ontwikkeling is erg belangrijk voor het verkrijgen van zelfvertrouwen en zelfstandigheid.

Wanneer een baby dreumes wordt, heeft het meestal net leren lopen. Lopen betekent zelfstandigheid, vrijheid en ruimte-ervaring opdoen. In eerste instantie zal de dreumes zich voornamelijk bezig houden met het oefenen, pas wanneer het lopen goed gaat, krijgen andere activiteiten weer belangstelling.

De box (een veilig bewegingsterrein) maakt plaats voor de zaal: de dreumes heeft ruimte nodig om met vallen en opstaan het juiste evenwicht voor het lopen te vinden. Behalve de verovering van het evenwicht, brengt het lopen nog andere ervaringen met zich mee:

De verticale houding geeft een ander uitzicht op de wereld. Wel is dit uitzicht afhankelijk van de geringe lichaamslengte van de dreumes.

Ervaringen van ver en dichtbij worden gevormd en ook hoog en laag. Er ontstaat bij de dreumes een vaag besef van het eigen lichaam als maatstaf voor verhoudingen.

Wanneer de dreumes eenmaal tot beweging beheersing is gekomen, ontstaat de drang naar het in beweging zetten van andere dingen en vooral de bewegingen ritmisch doen verlopen. Daarom worden voor de dreumesen trek- en duwkarretjes, loopfietsjes, wip en hobbelpaard belangrijke speelvoorwerpen.

Ook de klim- en klauterhoek zijn erg belangrijk voor de motorische ontwikkeling. Als ze eenmaal goed kunnen lopen, willen ze hun grenzen verleggen: klimmen, springen, rollen, glijden, koppeltje duiken en over de evenwichtsbalk lopen, het kan allemaal. De dreumes zal stapje voor stapje zijn grenzen verleggen, en zo zijn grove motoriek steeds verder ontwikkelen.

Ook peuters zijn volop bezig met het ontwikkelen van hun motoriek. Dit zie je aan hun spel, waarbij het bewegingsspel een belangrijke plaats inneemt. Klimmen, klauteren en rennen, het is één en al beweging. De fijne motoriek wordt geoefend in het constructiespel. Peuters maken bouwwerken met blokken en duplo, ze knutselen, tekenen, verven etc. De motorische ontwikkeling is erg belangrijk voor het verkrijgen van zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Bij de BSO wordt er aandacht besteed aan de lichamelijke en motorische ontwikkeling door de kinderen de gelegenheid te bieden zich te bewegen. Het aanbieden van bewegingsmateriaal stimuleert de kinderen om te bewegen. Veel bewegingsspelletjes zijn tevens gericht op samenwerken en competitie (omgaan met verliezen). Aandacht voor de lichamelijke en motorische ontwikkeling kan tevens bestaan uit aandacht voor het groeiende lichaamsbesef van kinderen. De pedagogisch medewerkers zullen op een verantwoordelijke wijze omgaan met dit aspect en kunnen, in overleg met ouders, aandacht besteden aan de seksuele ontwikkeling.

5.1.5 Taal- en spraakontwikkeling

De taal is vooral gericht op sociaal contact. In de taal drukt een kind zich uit, zodat een ander de bedoeling begrijpt en kan antwoorden. Een kind leert praten door oefening en dit oefenen kan alleen in wisselwerking met de omgeving. Ook staat de taalontwikkeling in nauw contact met de denkontwikkeling. Het begrip voor de gesproken taal is er eerder dan het zelf kunnen spreken.

Vanaf de geboorte is er al sprake van communicatie. Er wordt tegen de baby gepraat, er wordt gereageerd op zijn geluidjes, de omgeving om de baby heen wordt benoemd. Vanaf een half jaar kan de baby bepaalde woorden of zinnen herkennen. De baby leert klanken herkennen en gaat er een betekenis aan toekennen. De baby neemt waar dat er tegen hem gepraat wordt en imiteert. Hierdoor ontwikkelen zijn klanken zich tot gevarieerd gebrabbel met melodie en intonatie. Rond een jaar komen de eerste eenvoudige woordjes. De baby zal woordjes nazeggen en soms al uit zichzelf zeggen. Het kind zal zich actiever gaan richten op zijn omgeving, waardoor het zich sociaal ontwikkelt.

Van begripsvorming, het besef dat ieder ding een naam heeft, is pas tegen het tweede jaar sprake. De woordenschat groeit en er ontstaat een steeds grotere behoefte aan taalcontact.

Op Bolliewollie werken we met babygebaren. Hierdoor proberen we al te communiceren met de baby's en dreumesen voordat ze kunnen spreken. Dit voorkomt veel onmacht en frustratie omdat een kind al een beetje kan communiceren met de pedagogisch medewerkers zonder dat het al praat.

Met de peuters werken we met het programma van Puk. Door te werken met verschillende thema's wordt de woordenschat uitgebreid en de taal gestimuleerd.

Op de BSO is taalontwikkeling geen hoofddoel. Wij zien dit meer als een taak van de school. Vandaar dat wij niet expliciet aandacht schenken aan taalontwikkeling. Indirect zijn wij op de BSO wel veel bezig met taal door met de kinderen te praten en ze veel uit te laten leggen. Ook het oplossen van conflicten

gebeurd op de BSO verbaal. Zo zijn de kinderen, zonder dat zij het zelf in de gaten hebben, toch veel bezig met taal.

5.2 Interactieve vaardigheden.

Er zijn 6 interactieve vaardigheden. Deze zijn weer onderverdeeld in 3 basisvaardigheden en 3 educatieve interactievaardigheden. Deze vaardigheden zijn voor de leidster van groot belang. Door de interacties van de pedagogisch medewerkster naar kinderen toe wordt in hoge mate de kwaliteit bepaald van ervaringen die kinderen opdoen in de kinderopvang. Op deze manier kunnen verantwoorde kinderopvang en de pedagogische basisdoelen gewaarborgd worden.

3 basisvaardigheden:

- Sensitieve responsiviteit

De pedagogisch medewerkster is gevoelig voor alle signalen die het kind afgeeft, door goed te kijken naar het kind en te proberen te begrijpen wat het bedoelt. Ze reageert op de juiste manier op deze signalen. Door o.a. gevoelens en emoties te benoemen en te verwoorden wat een kind ervaart en meemaakt. Ze heeft begrip voor het kind en de situatie waar het in verkeert en ondersteunt het kind hier op de juiste manier in.

- Respect voor autonomie van het kind.

De pedagogisch medewerkster ziet alle kinderen in de groep als individuen en respecteert het kind volledig. De pedagogisch medewerkster geeft ruimte aan de kinderen en stimuleert dat de kinderen op hun eigen manier iets doen. Uiteindelijk is niemand hetzelfde.

- Structuren en grenzen stellen

De pedagogisch medewerkster kan de kinderen op een goede manier duidelijk maken wat zij van de kinderen in de groep verwacht. Er zijn regels op een groep en we zorgen er voor dat ze leren hoe ze hier mee om moeten gaan en wij zullen hen hierbij sturen.

3 educatieve vaardigheden:

- praten en uitleggen

De pedagogisch medewerkers communiceren de gehele dag door met de kinderen van hun groep. Dit gebeurt zowel verbaal als non verbaal. Kinderen leren langzamerhand de taal door te communiceren met volwassenen en andere kinderen. De medewerkster herhaalt en benoemt wat ze gaat doen en wat er gebeuren gaat. Ze benoemt de gevoelens van de kinderen en gaat daarbij steeds na of ze het kind goed begrepen heeft en het gevoel goed verwoord heeft. De medewerkster past zich hierbij aan, aan het begripsniveau en de interesse van de kinderen.

- Ontwikkelingsstimulering

Hierbij gaat het over de actie die de pedagogisch medewerkster onderneemt om kinderen te stimuleren en begeleiden bij het vergroten van hun kennis en vaardigheden. Hierbij wordt gekeken naar het individuele ontwikkelingsniveau en de potentie die kinderen hebben om zich verder te ontwikkelen. Het gaat daarbij

om verschillende ontwikkelingsgebieden (motorische, cognitieve ontwikkeling, taalvaardigheden, sociale, emotionele en creatieve ontwikkeling).

- Begeleiden van (positieve) interacties tussen de kinderen

De pedagogisch medewerkster zorgt ervoor dat kinderen zich vertrouwd en veilig voelen met elkaar. Ze probeert de verbondenheid van de groep zo goed mogelijk te stimuleren. Ze creëert een 'wij' gevoel door veel positieve aandacht en vaste rituelen voor alle kinderen. Ze begeleidt niet alleen negatieve situaties zoals bijvoorbeeld een meningsverschil of ruzie, maar ze merkt juist ook de positieve interacties op tussen de kinderen. De pedagogisch medewerkster belooft en waardeert de positieve interactie.

5.3 Het ontwikkelingsgericht werken van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers van Bolliewollie kinderopvang werken ontwikkelingsgericht. Dat wil zeggen dat zij de ontwikkeling van het kind op elk hierboven genoemd gebied zo veel mogelijk stimuleren. Dit gebeurt zowel tijdens het spel als met gerichte activiteiten. Meer hierover is te lezen in het Pedagogisch werkplan.

5.4 VVE (Vroeg- Voorschoolse Educatie)

We zijn niet VVE gecertificeerd, toch werken we met het VVE programma Peuterplein van Malmberg. Peuterplein is een compleet pakket met leuke materialen en uitdagende activiteiten om kinderen van 0 tot 4 jaar op een gestructureerde én speelse manier op de basisschool voor te bereiden. Met Peuterplein leren de kinderen spelenderwijs. Door samen te zingen, bewegen, lezen, praten en werken helpen we peuters steeds een stapje verder in hun ontwikkeling. Maar met Peuterplein dagen we ze ook uit om zelf op zoek te gaan naar nieuwe spelvormen en activiteiten. De peuters worden hierin uitgedaagd door hun nieuwe vriendje Raai. Dit is een nieuwsgierige kraai die in een kastanjeboom woont.

5.5 Overdracht van waarden en normen

Wij vinden het belangrijk dat kinderen worden opgevoed tot zelfstandig en democratisch denkende burgers met waarden en normen die kloppen met die van de maatschappij waarin ze opgroeien.

Pedagogisch medewerkers maken afspraken met kinderen en leggen de afspraken aan kinderen uit en leggen ook het belang van de afspraak uit. Voorbeelden: zuinig en netjes omgaan met andermans spullen, een groot kind dat een kleiner kind helpt of troost, op je beurt wachten, samen spelen met speelgoed, niet schreeuwen of schelden, Blijf er gezellig bij zitten op de mat tijdens de kring enz.

De pedagogisch medewerkers kennen de regels en bewaken deze en ze geven zelf natuurlijk het goede voorbeeld. Regels en afspraken vergroten bij kinderen het gevoel van emotionele veiligheid. Een kind herkent de afspraken en weet wat er van hem wordt verwacht.

6. mentorschap, observatie en signalering

6.1 Mentorschap

Elk kind heeft een eigen mentor. Dit is één van de vaste pedagogisch medewerksters die werkzaam is op de groep. Zij volgt het kind heel specifiek en is aanspreekpunt voor de ouders/ verzorgers. De mentoren van de bso zijn ook aanspreekpunt voor hun mentorkinderen. Ouders kunnen de mentor van een kind altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. Op de groep is een verdeling gemaakt welke mentor welke kinderen heeft. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met ouders maakt. Zoals bijvoorbeeld slaapgewoontes en wat een kind wel en niet mag eten. Omdat we het belangrijk vinden dat er een goede band ontstaat tussen de mentor, de ouder en het kind zullen we de wisseling van mentor tot een minimum proberen te beperken. De mentor zal de ontwikkeling/ observaties van een kind goed volgen en bespreken.

6.2 Observatie en signalering De Girafjes

Het blijven volgen van de ontwikkeling en het signaleren van knelpunten en of problemen in de ontwikkeling is een belangrijke functie van Bolliewollie. Ons pedagogisch handelen is voor een heel groot gedeelte gericht op de ontwikkeling van het kind. Aan de hand van ontwikkelingsprofielen aangaande verschillende ontwikkelingsgebieden zullen de leidsters dan ook volgens een schema de ontwikkeling van het kind volgen en observeren. Wij hanteren de observatielijsten van Puk & Ko, waarbij de kinderen geobserveerd worden tussen 1 en 1,5 jaar en met 2/ 2,5/ 3 en bijna 4 jaar. De gegevens over de ontwikkeling van het kind zullen ook worden besproken met ouders/verzorgers. Mochten er bijzonderheden uitkomen en/ of aandachtspunten zullen wij deze ten alle tijden bespreekbaar maken en zo nodig extra observaties gaan toepassen. Niet elk kind maakt een probleemloze ontwikkeling door. Als pedagogisch medewerksters zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind op één of meer gebieden spreken zij die ongerustheid uit naar de ouders. Omgekeerd verwachten wij als ouders twijfelen, zij deze twijfels met de medewerkers delen. Samen kunnen zij dan proberen duidelijkheid te krijgen en inzicht te verwerven in het gedrag van het kind en de opvoedsituaties. Soms zijn er vragen, twijfels en onzekerheden over de opvoeding en ontwikkeling van een kind. De kinderopvang vervult hierbij een signalerende en ondersteunende rol. Signaleren wil zeggen dat de medewerkers tekenen of signalen opmerken, die mogelijk te maken hebben met afwijkend gedrag of met een afwijking van de normale ontwikkeling. Door de opleiding en ervaring in het werken met kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep, zijn de medewerkers in staat kinderen op te merken die zich anders gedragen of ontwikkelen dan hun leeftijdgenootjes. Wanneer er bijvoorbeeld een ontwikkelingsstoornis vroegtijdig wordt gesignaleerd, kan in sommige gevallen voorkomen worden dat zich verder problemen ontwikkelen. Ook kan er op tijd bekeken worden aan welke (extra) zorg/begeleiding het kind behoefte heeft. Signalering behoort tot ons werkterrein, het stellen van diagnose niet. De pedagogisch medewerksters werken volgens een signaleren en een werkinstructie signaleren. De werkinstructie is een leidraad voor de

medewerkers om een kind met een achterstand of opvallend gedrag de zorg en begeleiding te geven die het nodig heeft. Ook signaleren we buiten de observaties om, elke dag, hoe het welbevinden van een kind is. Ook hierbij kunnen soms twijfels ontstaan en zal het protocol signalering in werking gesteld worden. In het signaleringsplan wordt kort beschreven hoe te handelen en gesprekken te plannen met ouders, leidsters, eigenaresse. Het doel is om het kind te begeleiden naar een reguliere basisschool. Soms is dat niet mogelijk omdat een kind zich op een andere manier ontwikkelt. Dan zoeken we samen met ouders en eventuele andere instanties graag naar de beste oplossing van een kind. Ook als er hulp van buitenaf nodig is gaan wij hier professioneel mee om. Mocht een kind oefeningen nodig hebben vanuit logopedie of fysiotherapie enz. dan werken wij hier graag aan mee. Daarnaast heeft de opvang de plicht om te signaleren op vermoedens van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Wij werken cf. de meldcode "Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag" voor de kinderopvang.

6.2.1 Observatie en signalering Apenkoppen

Bij Bolliewollie hebben we er bewust voor gekozen de kinderen niet te observeren aan de hand van een observatielijst. De kinderen zitten op school en daar worden kinderen op alle gebieden uitgebreid geobserveerd. Uiteraard observeren wij kinderen in spel, gedrag etc gedurende de tijd dat ze op de bso zijn. Zijn er zorgen worden er stappen ondernomen. Zie ook hoofdstuk "9.3 Observeren" in het "Pedagogisch werkplan De Apenkoppen".

6.3 Overleg en professionalisering

Onze medewerkers zullen 1x in de 6 weken de afgenomen observaties van kinderen met elkaar bespreken in een teamvergadering. Tevens wordt er besproken of er andere signaleringen bij kinderen geconstateerd zijn die aandacht vereisen en waarbij zo nodig het protocol signaleren in werking treedt. Mocht er een specifiek probleem vraag/ signalering zijn, dan kunnen wij een deskundig persoon uitnodigen om ons tips en vaardigheden bij te brengen. Bij acute situaties zullen we zo spoedig mogelijk bij elkaar komen voor een overleg. Soms is hulp van buitenaf gewenst of noodzakelijk. De pedagogisch medewerksters kunnen altijd bij elkaar hulp en advies inwinnen en/of bij eigenaresse.

Onze pedagogisch medewerkers zijn opgeleid voor het toepassen van interactievaardigheden in de praktijk door middel van een TINK training. Hierdoor zijn de leidsters goed in staat om te signaleren en observeren en het waarborgen van de pedagogische doelen bij kinderen.

6.4 Overdracht aan school

Elk kind dat met 4 jaar Bolliewollie verlaat krijgt een overdrachtsformulier mee voor de school waar het kind naar toe gaat. Hierop staan kort eventuele bijzonderheden vermeld die aandacht vereisen om een goede start op school te maken. We proberen een zo goed mogelijk beeld te schetsen van het kind zodat alles in goede banen verloopt en school zo nodig extra ondersteuning kan bieden

waar dat nodig is. School mag desgewenst contact met ons opnemen voor een warme overdracht. Ouders tekenen het overdrachtsformulier voor gezien en zullen dit overdrachtsformulier op school afgeven.

De observaties worden ook meegegeven aan ouders en kunnen ook aan school overhandigd worden. Het kan voorkomen dat ouders geen overdracht wensen aan school, in dit geval zal dat op het overdrachtsformulier vermeld worden.

7. Wennen

Op Bolliewollie vinden we het erg belangrijk dat een kind eerst een wenperiode krijgt voordat het naar het kinderdagverblijf komt. Zo krijgt het de kans om op een geleidelijke maar toch structurele wijze vertrouwd te raken met de nieuwe omgeving, pedagogisch medewerkers en andere kinderen.

Ook voor de ouders is het prettig om vertrouwd te raken met de situatie en de zorg voor het kind geleidelijk uit handen te geven. Tevens is er tijdens de wenperiode meer kans om even met de pedagogisch medewerkers te communiceren over het welbevinden van het kind. Er zijn dan over het algemeen geen andere ouders op de groep. De groepsleiding heeft tevens door deze momenten extra de tijd om een kind beter te leren kennen.

7.1 Wenperiode nieuw kind

Na de plaatsing van het nieuwe kind vindt er eerst een kennismakingsgesprek plaats. Het kind kan met verzorgers en/of ouders het kinderdagverblijf bekijken en afspraken maken over de wenperiode. Ook vragen we door middel van een formulier specifieke gegevens over het kind. Slaapt het kind bijvoorbeeld met een knuffel of speen of mag het bepaalde eet producten niet doordat het allergieën heeft?

Deze wenperiode bedraagt ongeveer 3 dagdelen en vindt plaats voordat het kind op het kinderdagverblijf komt. De eerste keer laten we het kind een paar uurtjes wennen en bouwen dit op tot een hele dag, de ouder of ouders mogen erbij blijven als ze dat willen. Tijdens deze wenmomenten adviseren we ouders om in ieder geval bereikbaar te zijn.

7.2 Hulp bij het wennen

We proberen tijdens het wennen de nieuwe kinderen het gevoel te geven dat ze welkom zijn en zich veilig kunnen voelen, ook al zijn ze in een nieuwe omgeving met andere pedagogisch medewerkers en kinderen. Dit proberen we te bereiken door verschillende technieken toe te passen tijdens de wenperiode van het kind. Een aantal voorbeelden :

- De pedagogisch medewerker helpt het kind met spelen door zelf als pedagogisch medewerker mee te spelen.
- De pedagogisch medewerker vertelt duidelijk wat er gaat gebeuren zoals: 'we gaan nu wat drinken' 'We gaan nu je luier verschonen' etc. Kinderen voelen zich veiliger als ze weten wat er gaat gebeuren.
- Als het kind naar zijn papa of mama vraagt vertellen de pedagogisch medewerkers dat ze hem straks weer komen ophalen en dat papa en mama altijd weer terug komen.

Ook voor ouders is het vaak een ingrijpende gebeurtenis als hun kind naar het kinderdagverblijf gaat. Het kind kan meer moeite krijgen met afscheid nemen en ouders weten soms niet hoe ze daar mee om kunnen gaan. Als pedagogisch medewerker proberen wij de ouders daarbij te helpen.

Dit doen we mede door:

- Tijd te maken voor de nieuwe ouder en het nieuwe kind

- Te helpen bij het afscheid nemen van het kind. Door het kind van de ouder over te nemen en met het kind te gaan zwaaien. Het is belangrijk dat de ouder één keer afscheid neemt en niet elke keer terugkomt voor bijvoorbeeld nog een knuffel. Ook al is het voor ouders moeilijk als ze een huilend kind moeten achterlaten Een duidelijk afscheid maakt het duidelijk voor het kind.
- Aan te bieden dat ouders altijd kunnen bellen om te vragen hoe het met hun kind gaat. Dit gebeurt bijvoorbeeld na een moeilijk afscheid. Vaak sturen we een foto met een tekstbericht naar de ouders om ouders gerust te stellen na een moeilijk afscheid.
- Tips te vragen aan ouders over het kind. Bijvoorbeeld over slapen of eten
- Bij ouders informeren hoe het kind het wennen heeft ervaren en of ouders tevreden zijn over de gang van zaken tijdens het wennen.

7.3 Kinderen die moeilijker wennen

Over het algemeen hebben de meeste kinderen het wel even moeilijk als ze naar het kinderdagverblijf gaan. Dit ligt voornamelijk ook aan de leeftijd van het kind. Een baby van 3 maanden moet vooral wennen aan de nieuwe, meestal drukke omgeving, maar past zich vrij snel aan na een aantal keren te zijn geweest.

Bij een kind van 1 jaar kan het wat moeizamer gaan omdat het bijvoorbeeld net in de verlatingsangst periode zit. Voor een ouder kan het dan heel moeilijk zijn om het kind te brengen omdat het zich letterlijk aan de ouder vastklampt. De pedagogisch medewerker kan hierbij helpen door het kind rustig aan te spreken en uiteindelijk het kind over te nemen van de ouder. Ook hierbij is het ontzettend belangrijk om duidelijkheid naar het kind te scheppen en één keer afscheid te nemen ook al gaat het kind huilen als de ouder weg loopt.

Maar als een kind huilt als de ouders weggaan, betekent dit dat het kind moeite heeft met afscheid nemen. Het wil niet zeggen dat het kind het niet naar zijn zin heeft. De uitspraak "Als u weg bent, is het zo over" klopt bijna altijd. Is dat niet het geval, dan worden de ouders altijd gebeld.

Het kan ook zijn dat het kind even niets van de pedagogisch medewerker wil hebben en niet opgetild wil worden. Hierdoor kan een pedagogisch medewerker er voor kiezen om het kind even te laten gaan en het pas op schoot te nemen als het weer open staat voor contact. Wel zal de pedagogisch medewerker in de buurt blijven. Ze zal proberen het kind te troosten, af te leiden en te betrekken bij de andere kinderen van de groep.

Voor een kind wat moeilijk kan wennen kan het helpen iets van thuis mee te nemen, bijvoorbeeld een knuffel of doekje. Het kind heeft dan iets herkenbaars.

Factoren die het wennen wat moeilijker kunnen maken zijn:

- Het temperament van het kind
- Ouders laten hun kind soms moeilijk los en dit voelt het kind aan. Het is belangrijk hier als pedagogisch medewerker begrip voor te hebben. Wel moet er duidelijk afscheid genomen worden.

Wat kunnen de pedagogisch medewerkers doen om angstige kinderen te helpen?

- in de buurt van het kind blijven
- lichamelijk contact zoeken, maar ook proberen op afstand contact te hebben
- oogcontact langzaam opbouwen
- vertrouwen winnen

Soms kan het bij het wennen in de groep juist prettig zijn even van de groep af te gaan (de slaapkamer, gang of keuken samen bekijken). Een kind komt dan even tot rust en heeft alle aandacht van de pedagogisch medewerker en het geeft ook wat rust in de groep. Wanneer uit het gedrag van het kind valt op te maken dat het moeilijk wennen kan, wordt in overleg met de ouders de wenperiode verlengd.

7.4 Overgang naar een andere groep

In de periode dat een kind op Bolliewollie is 'vliegt' het een keer over naar een andere groep. Dit is van de Girafjes naar de Apenkoppen. Voor dit overvliegen zal het kind een paar keer gaan wennen bij de Apenkoppen. Dit gebeurt als het kind bijna vier jaar wordt.

Er wordt gekeken of het qua planning uitkomt zowel bij de Girafjes als bij de Apenkoppen. Dit wordt ook met de ouders overlegd. In principe zijn er twee wenmomenten bij de volgende groep voordat het kind echt over gaat. Zo kan het kind rustig wennen aan de nieuwe omgeving, nieuwe kinderen, een andere dagritme en pedagogisch medewerkers.

Na twee keer wennen krijgen ze een afscheidsfeestje (viering 4e verjaardag) en worden daarna uitgezwaaid. Voor sommige kinderen is de overgang naar een volgende groep best een ingrijpende gebeurtenis. De overgang wordt daarom met zorg gepland en het kind wordt zorgvuldig begeleid. Tijdens de wenperiode krijgen de pedagogisch medewerkers van de nieuwe groep alvast de benodigde informatie over het nieuwe kind.

8 Problemen en zorgkinderen

8.1 Zieke kinderen op de opvang

Zodra een kind een temperatuur heeft van 38.5 of een ondertemperatuur heeft van 35.0 en/of een besmettelijke infectieziekte mag het kind niet naar het kinderdagverblijf en BSO komen. Dit kan in overleg gaan met de GGD, ook maken we gebruik van "Kiddi" app. Mocht uw kind niet goed drinken of als we het gevoel hebben dat het niet lekker in zijn vel zit, hongerig is, zullen we contact met de ouders opnemen. Het kind hoeft misschien nog niet direct gehaald te worden, maar zo overleggen we even wat te doen en zijn ouders al geïnformeerd als we later alsnog bellen om het kind op te halen. Dit doen we omdat we deze kinderen niet de aandacht kunnen geven die ze nodig hebben. Hebben kinderen 3 diarree luiers worden de ouders gecontact en gevraagd het kind op te halen.

8.2 Plaatsing sociaal-medische indicatie

Wij streven er naar een laagdrempelig dagverblijf te zijn. Wanneer de professionele draagkracht het toe laat en er geen schadelijke gevolgen voor het kind en/of andere kinderen zullen zijn, zal er plaats zijn voor kinderen met een geestelijke en/of lichamelijke stoornissen.

Indien blijkt dat een op het dagverblijf geplaatst kind gedrag vertoont waardoor het kind niet opgevangen kan worden, heeft het dagverblijf het recht het kind te weigeren. Dit als het kind een geestelijke en/ of lichamenlijk gevaar voor zichzelf of andere kinderen veroorzaakt. Hiervan zullen altijd ouders/ verzorgers tijdig van op de hoogte gesteld worden.

Een kind met een sociaal-medische indicatie kan pas aangemeld worden als de verwijzer (in veel gevallen de huisarts of maatschappelijk werker) een brief schrijft met indicatie. Het kind kan pas geplaatst worden na goedkeuring van de eigenaresse. Per groep kan één kind op sociaal-medische indicatie worden aangenomen. Maar als de indicatie een gezin betreft, kan het voor twee kinderen gelden. Dit is ter beoordeling van de eigenaresse.

De verwijzer blijft verantwoordelijk voor de begeleiding/ hulpverlening aan het gezin/ kind. Bolliewollie moet kunnen rekenen op ondersteuning van de verwijzer. Gedurende de opvang vinden regelmatig gesprekken met ouders en -indien wenselijk- de verwijzer plaats. Voortijdige beëindiging is mogelijk na overleg met alle betrokkenen. De plaatsing kan voortijdig worden beëindigd indien dit een wens is van ouders, de opvang onvoldoende recht doet aan het kind (het kind wordt in verdere ontplooiing belemmerd en/of het aanbod van Bolliewollie is onvoldoende), de opvang geen recht meer doet aan de andere kinderen in de groep.

Samen met ouders en verwijzer wordt dan naar een andere oplossing gezocht.

8.3 Anoniem raadplegen van externe deskundigen

Wanneer er zorgen zijn over een kind, is het goed deze zo snel mogelijk met de ouders bespreekbaar te maken. In overleg kan besloten worden om een deskundig in te schakelen. Soms is het moeilijk het probleem met ouders te bespreken. Bijvoorbeeld omdat je als pedagogisch medewerkers erg onzeker

voelt over de juistheid van de signalering en bang bent de ouders onnodig ongerust te maken of je je zorgen maakt over de thuissituatie. In dergelijke situaties doen wij het volgende:

Wij vragen advies aan een externe deskundige, die daarvoor de aangewezen persoon is. Dit zal in de meeste gevallen de medewerkster van het consultatiebureau zijn. In geval van vermoedens van kindermishandeling en verwaarlozing volgen wij het protocol "Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag" voor de kinderopvang.

Wanneer wij anoniem advies vragen noemen wij de naam van het kind niet. De externe deskundige hoort dus geen namen en ziet het kind ook niet.

Wij bereiden onze vraag goed voor door gegevens op een rijtje te zetten en alvast duidelijk een vraag te formuleren.

Wij houden rekening met de privacy van het kind en ouders. In aantekeningen en verslagen staan geen namen en we bergen de informatie goed op. Wanneer de informatie niet meer relevant is vernietigen wij het. Eventueel overleggen wij met de externe deskundige over wat we met de schriftelijke informatie moeten doen.

9 Communicatie met ouders

9.1 Inleiding

Naast de dienstverlening die het dagverblijf aan ouders geeft, is de samenwerking met ouders voor ons van groot belang. Goede verantwoorde kinderopvang kan alleen realiseerbaar zijn als er nauw met ouders overlegd wordt. Het is de bedoeling dat ouders de zorg van de opvang ervaren als aanvulling op hun eigen wijze van opvoeden. Er moet altijd openheid zijn om met ouders te kijken naar de opvoedingsmethode. Er zal waar mogelijk rekening gehouden worden met de (werk)situatie van de ouders. Het is voor ouders niet alleen belangrijk om te weten hoe hun kind zich gedraagt op de opvang, het is ook belangrijk om kennis te hebben over het gedrag van kinderen thuis. Om de communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders zo optimaal mogelijk te houden werken we aan het realiseren van de volgende punten.

9.2 Communicatie vormen

9.2.1 Direct contact

Het directe contact tussen pedagogisch medewerkers en ouders heeft bij ons de prioriteit. Binnen het dagverblijf werken wij aan een sfeer waarbij de drempel voor ouders en pedagogisch medewerkers heel laag moet zijn om met elkaar te communiceren. Wij willen hierbij benadrukken dat niet alleen de negatieve dingen besproken worden, maar proberen vooral ook in sterke mate de positieve dingen te bespreken. Het moet ook duidelijk zijn dat het initiatief bij zowel de pedagogisch medewerkers als ouders ligt. Wij verwachten ook dat ouders af en toe de tijd nemen om rustig te blijven praten en een actieve houding hebben tijdens de communicatiemomenten. Het is geen probleem als een ouder bijvoorbeeld 's morgens of 's middags eens wat langer blijft hangen.

Indien ouders/ verzorgers een 10 minutengesprek met de mentor wensen kunnen zij dit altijd aanvragen. Uiteraard geldt dit andersom ook, indien een mentor een gesprek met de ouders/ verzorgers wenst zal zij dit aangeven.

9.2.2 Afspraak maken

Wij benadrukken bij ouders de mogelijkheid om een afspraak te maken met de pedagogisch medewerkers om van gedachten te wisselen over de eigen kinderen op Bolliewollie kinderopvang. Allerlei onderwerpen kunnen op die manier op een rustige en duidelijke manier besproken worden met ouders, pedagogisch medewerkers en eventueel de eigenaresse. Ook de pedagogisch medewerkers kunnen ouders uitnodigen voor een gesprek indien zij dit nodig achten. Tijdens haal en breng momenten is het niet altijd het juiste moment om ingewikkelde zaken te bespreken, het maken van een afspraak is dan een goed alternatief.

9.2.3 Communicatieboekje kinderen tot 1 jaar

Ouders van kinderen tot 1 jaar worden zoveel mogelijk op de hoogte gehouden over wat de kinderen die dag gedaan hebben en hoe het gegaan is d.m.v. een boekje waar zowel pedagogisch medewerkers als ouders hun bijdrage aan kunnen leveren. In dit boekje worden voedingstijden, slaaptijden en verdere bijzonderheden van het kind genoteerd, eens per week wordt een leuk verhaaltje

van die dag geschreven. Na 1 jaar stoppen we met dit boekje omdat het kind dan meestal met de dagindeling van de groep mee gaat.

9.2.4 Groeimappen kinderdagverblijf

Elk kind op Bolliewollie kinderopvang heeft een groeimap. In deze map proberen de pedagogisch medewerkers een leuk overzicht te geven van 4 jaar Bolliewollie kinderopvang. In deze map gaan knutselwerkjes die ze in deze vier jaar tijd maken.

Elk kind heeft een map met daarin de observatieformulieren van het kind. Iedere ouder kan op elk moment even in deze map kijken om te kijken wat er bij is gekomen. Als zij meer informatie willen, bijvoorbeeld over de ingevulde observatie, kunnen zij die krijgen bij de pedagogisch medewerker die de map bijhoudt.

9.2.5 Schema's

Op het dagverblijf werken wij met een schema. Hierop wordt per dag voor de kinderen boven de 1 jaar geschreven hoe zij gegeten en geslapen hebben. Dit schema is geen vervanging van het gesprek met de pedagogisch medewerkers en ouder aan het eind aan de dag, maar dient als een geheugensteuntje en een kort overzicht. Doordat ouders in één oogopslag kunnen zien of hun kind goed gegeten en geslapen heeft, is er tijdens de haal- en brengmomenten tijd om ook andere dingen te bespreken zoals leuke anekdotes.

In de hal van het kdv hangt een whiteboard waarmee de oudercommissie informatie kan delen met de ouders.

9.2.6 Meedraai ochtend

Ouders krijgen bij ons de mogelijkheid om een ochtendje op het kinderdagverblijf mee te draaien. Zij kunnen daarvoor een afspraak maken bij de pedagogisch medewerkers. Een van de ouders mag van 9.30 uur tot 11.30 uur op de groep aanwezig zijn en kan op die manier een indruk krijgen van een dag op het kinderdagverblijf en van hun kind op Bolliewollie.

Ouders moeten zich daarbij wel realiseren dat de dag gewoon doorgaat en dat pedagogisch medewerkers geen tijd heeft uitgebreid met ouders te praten, daarbij kan het kind ook ander gedrag vertonen tijdens de aanwezigheid van ouders op de groep. De pedagogisch medewerkers kan ouders daarop wijzen en ouders dienen hierop ook bedacht te zijn.

9.2.7 Communicatietraining pedagogisch medewerkers

De communicatievaardigheden van pedagogisch medewerkers dienen veel aandacht te krijgen omdat een goede communicatie met ouders valt of staat met de vaardigheden van pedagogisch medewerkers.

Op Bolliewollie behandelen wij zo nodig de communicatievaardigheden van pedagogisch medewerkers tijdens een teamvergadering. Hierin bespreken we communicatiemomenten, geven elkaar feedback, trainen indien nodig de momenten door middel van een rollenspel.

Verder wordt er stilgestaan bij de communicatie tijdens coachingsgesprekken. Ook kan er gekozen worden voor een externe training van communicatieve vaardigheden als blijkt dat een pedagogisch medewerker veel moeite heeft met de communicatie met ouders en hierdoor beperkt wordt in het functioneren.

9.2.8 Tevredenheidsonderzoek

Het is de bedoeling dat we in de regelmatig gaan werken met tevredenheidsonderzoeken, enquêtes of vraag- en antwoord spellen. Op deze manier bieden wij ouders de mogelijkheid zich te uiten over Bolliewollie en hun betrokkenheid te tonen.

9.3 De Oudercommissie.

Alle kinderdagverblijven moeten hun ouderinspraak geregeld hebben volgens de wet kinderopvang in de vorm van een oudercommissie. Met een oudercommissie beschikt Bolliewollie over een gesprekspartner die namens de ouders kan spreken. De bevoegdheden van de oudercommissie en de procedures waaraan de organisatie en oudercommissie zich moeten houden staan vastgelegd in het medezeggenschapsreglement.

De oudercommissie stelt zich ten doel de belangen van de kinderen en ouders zo goed mogelijk te behartigen en te vertegenwoordigen door invloed uit te oefenen op het beleid. De oudercommissie formuleert adviezen maar signaleert ook knelpunten.

De oudercommissie heeft adviesrecht over de volgende onderwerpen:

1. Wijze van uitvoering van het kwaliteitsbeleid (w.o. aantal pedagogisch medewerkers, groepsgrootte, opleidingseisen pedagogisch medewerkers en inzetbaarheid pedagogisch medewerkers in opleiding, verantwoorde uitvoering van de werkzaamheden)
2. Voedingsaangelegenheden, algemeen beleid op gebied van opvoeding, veiligheid, gezondheid en hygiëne.
3. Openingstijden.
4. Beleid m.b.t. spel- en ontwikkelingsactiviteiten.
5. Vaststelling of wijziging klachtenregeling en aanwijzen leden klachtencommissie.
6. Wijziging van de prijs van kinderopvang.

Alle ouders die voor opvang van hun kind(eren) gebruik maken van het kinderdagverblijf, kunnen lid worden van de oudercommissie. De Oudercommissie bestaat uit minimaal 2 en maximaal 6 leden die onderling de taken verdelen. De werkwijze van de Oudercommissie staat omschreven in een reglement.

De oudercommissie vergadert regelmatig. De onderwerpen die op de agenda staan worden aangedragen door de oudercommissie of door andere ouders.

10 Het vier-ogen principe

Veiligheid voor alles: Zorgen voor vier ogen, vier oren en transparantie.

Vanaf 1 juli 2013 is het "vierogenprincipe" verplicht gesteld voor de dagopvang. Het vierogenprincipe houdt in dat altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan, zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of luisteren. De oudercommissie heeft hierin adviesrecht. En de GGD controleert hier ook op.

10.1 De situatie op Bolliewollie kinderopvang

Naast praktische oplossingen om meekijken en meeluisteren mogelijk te maken vindt Bolliewollie vooral ook 'de gedachten achter' het principe van belang. We moeten werken aan een professioneel en open werkklimaat. Het is belangrijk om met elkaar te overleggen, elkaar te coachen en feedback te geven. Zo verval je minder snel in je eigen patroon. Regels kunnen helpen, maar het gedrag eromheen telt minstens zo zwaar. Eerlijkheid tussen medewerkers en ouders is belangrijk.

Jaarlijks wordt er op Bolliewollie dan ook veel aandacht geschonken aan een beroepshouding en aan de beroepscode van de kinderopvang. In verschillende overlegvormen; zoals teamoverleg of functioneringsgesprekken komt dit ter sprake. Het gaat daarbij om 'open' samen te werken met collega's. Spreek je collega's aan op ongewenst gedrag. Meld het direct bij je collega of bij de eigenaresse wanneer je denkt dat er iets niet klopt.

Op Bolliewollie streven wij ernaar om 2 pedagogisch medewerkers in de groep te hebben, maar als er niet genoeg kinderen zijn dan kunnen we van dit streven afwijken. Wettelijk mag je bij halve groepen alleen op de groep.

De wettelijke bepaling over de beroepskracht-kind-ratio is:

- a. één beroepskracht per drie kinderen in de leeftijd tot één jaar;
- b. één beroepskracht per vijf kinderen in de leeftijd van één tot twee jaar;
- c. één beroepskracht per zeven kinderen in de leeftijd van twee tot drie jaar;
- d. één beroepskracht per acht kinderen in de leeftijd van drie tot vier jaar.

Verder is het Conform het "convenant kwaliteit" toegestaan per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de beroepskracht-kind-ratio de "drie uursregeling".

Bovenstaande momenten zijn aandachtspunten bij de uitwerking van het vier-ogen-principe.

10.2 Drie uursregeling

De drie-uursregeling op de hele dagopvang; wat houdt dit in? Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de BKR gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. Er is

minimaal één pedagogisch medewerker en een andere volwassene aanwezig. Er zijn geen tijdvakken waarbinnen afwijken van de BKR wel of niet is toegestaan.

- Tussen 08.00 uur en 13.00 uur en tussen 14.30 uur en 17.30 uur is het aantal pedagogisch medewerkers in overeenstemming met het aantal aanwezige kinderen.
- In de pauzeperiode tussen 13.00 uur en 14.30 uur slapen veel kinderen. Hierdoor behoeven minder kinderen actieve pedagogische aandacht en kunnen de pedagogisch medewerkers beurtelings lunchen. Gedurende deze slaap- en lunchtijd is het mogelijk dat minder pedagogisch medewerkers worden ingezet dan volgens de pedagogisch medewerker/kindratio is vereist. Dit mag nooit langer dan maximaal 2 uur.
- Vóór 09.00 uur en na 17.00 uur mag de afwijking van de pedagogisch medewerker/ kindratio niet langer duren dan anderhalf uur aaneengesloten.

Hoe zit dit nu in de praktijk bij Bolliewollie?

Bolliewollie voldoet aan de eisen van de wet kinderopvang waarin gesteld wordt dat er op vaste tijden 3 uur van de norm beroepskracht/ kind ratio (BKR) mag worden afgeweken.

Op de volgende tijden wordt er (mogelijk) afgeweken van de BKR norm en staan er dus minder pm'ers op de groep.

7.00 - 8.00 uur

13.00 - 14.30 uur

17.30 - 18.00 uur

Tussen 8.00 - 13.00 uur en 14.30 - 17.30 wijken wij niet af van de BKR norm.

Omdat we graag een goede overdracht hebben met alle ouders aan het einde van de dag, proberen we ervoor te zorgen dat er voldoende personeel aanwezig is tijdens de overdracht bij sluitingstijd.

Tijdens schoolweken wordt op de BSO voldaan aan de BKR norm tijdens de gehele opvang periode. De medewerkers zijn ingezet vanaf ophaaltijd van school tot sluitingstijd van de BSO. Tijdens BSO tijd mag er maximaal een half uur worden afgeweken van de BKR norm. Tijdens schoolvakanties geldt dezelfde (mogelijke) afwijking van de BKR als voor de kinderopvang, 3 uur dus.

10.2.1 De situatie op Bolliewollie kinderopvang

Bolliewollie kinderopvang heeft het vier-ogen-principe voor kinderen tussen 0 en 13 jaar als volgt uitgewerkt.

- Er wordt gestreefd naar meer dan één pedagogisch medewerker aanwezig op de groep m.u.v. de bso.
- Pedagogisch medewerkers gaan altijd met z'n tweeën (of meer) op stap met de kinderen.

- Pedagogisch medewerkers lopen regelmatig onaangekondigd elkaars groepsruimtes binnen. Vooral op de momenten waarop Pm-ers alleen op de groep staan, zoals tijdens openen/ sluiten en pauzemomenten.
- De eigenaresse komt regelmatig binnen in de groepsruimtes. Vooral op de momenten waarop Pm-ers alleen op de groep staan, zoals tijdens openen/ sluiten en pauzemomenten. Zij zorgen ervoor dat hun bezoek geen vast patroon aanneemt.
- Er zijn doorzichtige afscheidingen tussen groepsruimtes en gangen.
- Er is een doorzichtige afscheiding tussen groepsruimtes en verschoonruimte.
- Er zijn audiovisuele middelen (camera's) in hal, groepsruimte, verschoonruimte en slaapkamer, een babyfoon in de slaapkamer.
- Van binnenuit zijn de buitenspeelterreinen overzichtelijk en houdt degenen die binnen zijn mede toezicht op het buitenspelen.
- De flexibele inzet van stagiaires en een groepshulp vergroot deze aanwezigheid van ogen en oren.
- Daarbij in het oog houdend dat stagiaires onder de 18 jaar niet ingezet mogen worden als volwassene.
- Tijdens haal en brengmomenten komen er voortdurend ouders binnen om hun kinderen te halen en overdracht te doen. De pedagogisch medewerker heeft zeer zeker niet de kans, zich alleen af te zonderen met een of meerdere kinderen. Wanneer het een-na-laatste kind is opgehaald, sluit de PM-er met het laatste kind aan bij de bso.

11 Pedagogisch beleidsmedewerker/coach

De wet IKK is op 1 januari 2018 in werking getreden. De wet IKK verbetert de kwaliteit en de toegankelijkheid van de kinderopvang. Een van de verbeterpunten is de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en de pedagogisch coach. Deze medewerker houdt zich enerzijds bezig met de ontwikkeling en invoering van het pedagogisch beleid. Anderzijds coachen ze pedagogisch medewerkers bij hun werkzaamheden. Elke organisatie kan zelf kiezen hoe ze deze rollen vervullen. De organisatie kan een aparte beleidsmedewerker en coach aanstellen of een functie creëren waarbij de medewerker beide rollen vervult. Bij Bolliewollie kinderopvang hebben we voor de 2e optie gekozen.

11.1 Wettelijke kaders

Er is in de Wet IKK geen minimum gesteld aan het aantal coachingsuren per beroepskracht. Ook is de wijze van verdeling van de coaching uren over de beroepskrachten niet voorgeschreven.

Het is aan de houder om de verdeling van deze coachingsuren te bepalen al naar gelang de wensen en het functioneren van de beroepskrachten die bij zijn kindercentrum werkzaam zijn. Hierbij geldt de voorwaarde dat elke beroepskracht jaarlijks coaching ontvangt. Deze verdeling dient in het coachplan schriftelijk vastgelegd te worden, zodat deze inzichtelijk is voor beroepskrachten en ouders.

Op 1 januari van elk jaar stelt de houder vast hoeveel uur inzet vereist is voor zowel beleidsvorming als de coaching. De houder bepaalt wanneer de pedagogisch beleidsmedewerker op de vestigingen ingezet wordt. Elke pedagogisch medewerker krijgt coaching. Dit wordt schriftelijk vastgelegd.

Het aantal uur minimale inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker op jaarbasis is afhankelijk van het aantal FTE aan pedagogisch medewerkers en het aantal kindcentra, volgende rekenregel: (50 uur x het aantal kindcentra, per LRK nummer) + (10 uur x aantal FTE pedagogisch medewerkers).

11.2 Minimale beschikbare uren voor coaching en beleidsmedewerker

Bolliewollie kinderopvang heeft gekozen voor een gecombineerde functie pedagogisch coach-/beleidsmedewerker.

Coaching: 1 FTE = 10 uur per jaar. Voor 2022 komt dit neer op 4,3 FTE ⇒ 43 uur.

Beleidsmedewerker: 100 uur per jaar

Totaal is het 143 per jaar (11,92 uur per maand)

Voor een uitgebreide beschrijving van de werkzaamheden van de pedagogisch beleidsmedewerker en coach verwijzen we u door naar het "Beleid en inzet pedagogisch beleidsmedewerker en coach Bolliewollie kinderopvang".

12 Functiebeschrijvingen

12.1 Stagiaires

Waarom een apart hoofdstuk over stagiaires? Omdat wij gebruik maken van stagiaires is het prettig voor beide partijen om op papier vast te leggen welke regels hierbij Bolliewollie gelden omtrent deze inzet. Indien er gesproken wordt over zij/ ze bedoelen we vrouwelijke en mannelijke stagiaires.

Regels die gehandhaafd worden

- Stagiaires dragen nooit de verantwoordelijkheid voor kinderen. Deze verantwoordelijkheid ligt ten allen tijde bij de pedagogisch medewerkers van desbetreffende groep.
- Stagiaires staan altijd boventallig en worden dus niet meegenomen in de BKR.
- Iedere stagiaire is in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG). Na de start van de stage wordt de stagiaire in het Personenregister kinderopvang (PRK) gekoppeld aan onze organisatie.
- Er worden afspraken gemaakt met de stagiaires; welke werkzaamheden zal ze wel of niet verrichten. Dit hangt af van het niveau van de opleiding, leerjaar en leerdoelen.
- Stagiaires krijgen een stagevergoeding cf CAO kinderopvang.
- Wanneer een stagiaire op de afgesproken datum verhinderd of verlaat is, laat ze dit zo snel mogelijk weten aan de desbetreffende groep.
- Voor het insturen van opdrachten krijgen stagiaires het werk emailadres van hun stage begeleider. Ook krijgen zij het (mobiele) nummer van Bolliewollie kinderopvang. Met deze gegevens kunnen zij in contact treden met hun stagebegeleider en het overige personeel. Stagiaires krijgen geen privé gegevens van personeel, kinderen of ouders.
- Te allen tijde wordt er Nederlands gesproken op ons kinderdagverblijf.
- Contact met de ouders wordt door een pedagogisch medewerker van Bolliewollie kinderopvang gedaan. Wanneer er vertrouwen is dat de stagiaire deze contacten ook kan aangaan (doordat er al een tijd stage is gelopen, doordat opdrachten dit vragen, doordat degene aan het eind van de opleiding zit) blijft de verantwoordelijkheid nog te alle tijden bij de pedagogisch medewerkers van desbetreffende groep.
- Wij vragen een stagiaire bij aanvang van de stage een POP/PAP mee te nemen. Een plan waarin ze kan laten zien aan welke persoonlijke leerdoelen ze wil gaan werken. Dit plan wordt besproken met de stagebegeleider.
- Wij bieden ook stageplekken aan voor snuffelstagiaires vanuit middelbare scholen. Zij draaien enkele dagen mee op de groep. Zij zijn zich aan het oriënteren in de beroepsmaatschappij. Ze staan onder supervisie van een werk begeleidster. Snuffelstagiaires mogen niet zelfstandig verzorgende taken bij kinderen uitvoeren. Het overhandigen van een VOG is in dit geval niet verplicht.

Wat verwachten wij van stagiaires?

- Ze zien er representatief uit. Geen blote buiken, bilnaad bij bukken, hinderlijke zichtbare piercings, nagels zijn (uit hygiënisch oogpunt) kort.
- Ze zorgen voor goede lichamelijke verzorging en frisse, schone kleren.
- Ze dragen zelf verantwoordelijkheid voor het afmelden of doorgeven van verlaat zijn. Ze bellen zelf af.
- Persoonlijke afspraken worden zoveel mogelijk buiten stagetijd gepland.
- Ze dragen zelf verantwoordelijkheid voor hun opdrachten en toetsen. De opdrachten op stage worden samen gepland met de begeleider.
- Ze zijn open, eerlijk en lief voor de kinderen.
- Ze zijn beleefd naar ouders en zijn collegiaal.

Wat kunnen stagiaires van ons verwachten?

- Wij nemen er de tijd voor stagiaires wegwijs te maken op de groep(en) en binnen het bedrijf. We leren ze onze werkwijze aan.
- Begeleiding bij de opdrachten en het leerproces.
- Openheid en eerlijkheid en collegialiteit.
- Een leerzame, gezellige stageperiode.

12.2 Algemene Functiebeschrijving Pedagogisch medewerker

(Conform de CAO kinderopvang)

Algemene kenmerken

De pedagogische medewerker is verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen in een kindercentrum. De doelgroep en soort opvang kan verschillen, bijvoorbeeld kinderdagverblijven, buitenschoolse -, tussenschoolse en/of naschoolse opvang. Doel van de functie De dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen in een kindercentrum. Organisatorische positie De pedagogische medewerker ressorteert hiërarchisch onder het (unit-)hoofd en begeleidt in voorkomende gevallen pedagogisch medewerkers in ontwikkeling, groepshulpen, BBL-ers, BOL-ers en stagiairs.

Resultaatgebieden

Kinderen begeleiden

- Begeleidt kinderen, zowel in groepsverband als in individueel opzicht.
- Schept een situatie binnen de groep waarin kinderen zich veilig voelen en stimuleert kinderen, door middel van uitvoering van het pedagogisch beleidsplan, zich verder te ontwikkelen.
- Begeleidt kinderen bij de dagelijkse voorkomende bezigheden.
- Organiseert activiteiten gericht op ontwikkeling, eventueel buiten het kindercentrum. Resultaat: Kinderen begeleiden gedurende de met de ouders/ verzorgers afgesproken periode, zodanig dat zij volgens het pedagogisch plan zich ontwikkelen, opgevoed en gestimuleerd worden. Kinderen verzorgen
- Draagt zorg voor de dagelijkse verzorging van kinderen. Resultaat: Kinderen verzorgd gedurende de met de ouders/ verzorgers afgesproken periode, zodanig dat zij schoon zijn en gevoed worden volgens geldende hygiëne-eisen en

afspraken met de ouders. Informatie uitwisselen over kinderen en werkzaamheden

- Houdt de ontwikkeling van kinderen bij en rapporteert of informeert hierover (periodiek) het hoofd.
- Informeert bij kennismaking de ouders/ verzorgers over de gang van zaken binnen de groep.
- Draagt zorg voor een goed (periodiek) contact met ouders/ verzorgers en informeert naar specifieke aandachtspunten (dagritme, voeding e.d.) en bijzonderheden van de op te vangen kinderen, ook bijvoorbeeld in de vorm van ouderavonden.
- Onderhoudt in het geval van schoolgaande kinderen contact met de betreffende scholen.
- Stemt met collega's af over de dagindeling en de verdeling van de werkzaamheden en draagt mede zorg voor een goede samenwerking en voor een goede overdracht
- Neemt gebruikelijk deel aan werkoverleg. Resultaat: Informatie uitgewisseld, zodanig dat zowel de ouders/ verzorgers, de leidinggevende als de pedagogisch medewerkers beschikken over de voor de verzorging en begeleiding relevante informatie, zodat het betreffende kind/ de betreffende kinderen zo optimaal mogelijk opgevangen kan/ kunnen worden. Ruimten en materiaal beschikbaar houden
- Verricht licht huishoudelijke werkzaamheden in de groep en draagt mede zorg voor het beheer, de aanschaf en de hygiëne en goede staat van de inventaris. Resultaat: Een schone ruimte en een goed verzorgde inventaris, zodat kinderen in een schone en veilige omgeving opgevangen kunnen worden. Deskundigheid bevorderen
- Begeleidt en instrueert, indien op de groep aanwezig, pedagogisch medewerkers in ontwikkeling, groepshulpen, BBL-ers, BOL-ers en stagiaires en rapporteert hierover periodiek aan het hoofd. Resultaat: Deskundigheid bevorderd, zodanig dat pedagogisch medewerkers in ontwikkeling, groepshulpen, BBL-ers, BOL-ers en stagiaires zo goed mogelijk ingezet kunnen worden op de groep en (indien van toepassing) in staat gesteld worden hun leerdoelen te behalen. Specifieke functiekenmerken
- Sociale vaardigheden voor het motiveren, stimuleren en instrueren van kinderen.
- Mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid voor het opstellen van verslagen en contacten met ouders/ verzorgers. Bezwarende omstandigheden
- Bezwarende omstandigheden kunnen onderdeel uitmaken van de functie (fysieke belasting door tillen van kinderen).

12.3 Algemene kenmerken van de groepshulp

De groepshulp werkt groepsondersteunend in het kindercentrum. In sommige ondernemingen wordt onderscheid gemaakt tussen een groepshulp met het accent op het huishoudelijke werk en een groepshulp met het accent op de licht verzorgende werkzaamheden.

Doel van de functie

Het ondersteunen van de pedagogisch medewerker in het kindercentrum door het uitvoeren van algemeen verzorgende taken en/of licht huishoudelijke werkzaamheden.

Organisatorische positie

De groepshulp ressorteert hiërarchisch onder het (unit-)hoofd.

Resultaatgebieden

Pedagogisch medewerkers ondersteunen

- Voert onder begeleiding van de pedagogisch medewerker licht verzorgende werkzaamheden uit, zoals het kinderen eten geven, verschonen e.d..
- Voert licht huishoudelijke werkzaamheden uit ter ondersteuning van de pedagogisch medewerkers.
- Houdt samen met de pedagogisch medewerker(s) toezicht op (buiten-)activiteiten.
- Begeleidt samen met de pedagogisch medewerker(s) kinderen tijdens uitstapjes buiten het kindercentrum.
- Neemt gebruikelijk deel aan werkoverleg.

Resultaat:

Pedagogisch medewerkers ondersteund, zodanig dat zij gemakkelijker en met meer aandacht de kinderen kunnen opvangen in een schone ruimte.

Voorraad bijhouden en aanvullen

- Houdt binnen de gestelde richtlijnen voorraden bij en doet boodschappen. Stelt in voorkomende gevallen zelfstandig een boodschappenlijst op ter fiattering door het (unit-)hoofd of de pedagogisch medewerker.

Resultaat:

Vorraden binnen de gestelde richtlijnen bijgehouden en aangevuld, zodanig dat de pedagogisch medewerkers voorzien zijn van de benodigde middelen en artikelen.

Profiel van de functie

Kennis

- VMBO werk- en denkniveau.
- Kennis van de richtlijnen ten aanzien van veiligheid en hygiëne.

Specifieke functiekenmerken

- Sociale vaardigheden voor het motiveren en stimuleren van kinderen bij de lichte zorgtaken. Mondelinge uitdrukkingsvaardigheid voor het contact met de pedagogisch medewerkers en de kinderen.

Bezwarende omstandigheden

- Bezwarende omstandigheden kunnen onderdeel uitmaken van de functie (fysieke belasting door tillen van kinderen).

12.4 Algemeen Functiebeschrijving Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

VARIANT PEDAGOGISCH BELEIDSMEDEWERKER/COACH

De functiebeschrijving Pedagogisch beleidsmedewerker/Coach betreft een variant, te weten een specifieke invulling van de functie Beleids- of stafmedewerker B.

Algemene kenmerken

De functie Pedagogisch Beleidsmedewerker/Coach kenmerkt zich door het ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen de organisatie. De functie van Pedagogisch Beleidsmedewerker/Coach vertaalt beleid naar de concrete werkpraktijk. Tevens heeft de functionaris als allround coach een actieve rol in de verbetering van de pedagogische kwaliteit van dienstverlening en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers/peuterspeelzaalleid(st)ers op het aandachtsgebied (ook bij complexe werksituaties). De functionaris draagt als coach zorg voor de juiste uitvoering van het pedagogisch beleid op de werkvloer. De doelgroep en het soort opvang waarbinnen deze functie voorkomt kan verschillen, zoals kinderdagverblijven, buiten-, tussen-, en/ of naschoolse opvang, gastouderopvang en peuteropvang/peuterspeelzalen.

Doel van de functie

Het bijdragen aan de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van het pedagogisch beleid en het middels coaching mede verbeteren van de kwaliteit van werkzaamheden.

Organisatorische positie

De Pedagogisch Beleidsmedewerker/Coach ressorteert hiërarchisch onder de leidinggevende van de afdeling waarbinnen de functie is gepositioneerd, dan wel onder de directie.

Resultaatgebieden

Pedagogisch beleid voorbereiden en mede ontwikkelen

- Signaleert in- en externe trends en ontwikkelingen op het aandachtsgebied en behoeften tot verbetering van bestaande processen, methoden en programma's.
- Vertaalt trends, ontwikkelingen en behoeften tot verbetering of vernieuwing naar het pedagogisch beleid van de organisatie en legt deze voor aan de leidinggevende. Zorgt voor draagvlak, acceptatie en de benodigde communicatie.

- Adviseert de leidinggevende en interne betrokkenen omtrent het te voeren beleid op het aandachtsgebied.
- Draagt zorg voor de afstemming van beleid met interne betrokkenen en externe instanties.

Resultaat:

Beleid voorbereid en mede ontwikkeld, zodanig dat relevante ontwikkelingen, trends en behoeften tijdig zijn gesignaleerd en geanalyseerd en een bijdrage is geleverd aan de ontwikkeling van het pedagogisch beleid.

Pedagogisch beleid bewaken en realiseren

- Vertaalt pedagogisch beleid naar concrete activiteiten, methoden en/of instrumenten en levert een bijdrage aan de implementatie hiervan binnen het kindercentrum (op de groep)/gastouderbureau.
- Bewaakt het kwaliteitsniveau van het pedagogisch beleid binnen de organisatie, evalueert het uitgevoerde beleid en doet verbetervoorstellen.
- Geeft voorlichting, informatie en advies aan in- en externe belanghebbenden omtrent programma's, methoden en instrumenten.
- Signaleert mogelijkheden voor de doorontwikkeling en verdere professionalisering van de dienstverlening. Draagt kennis en informatie over het pedagogisch beleid over ten behoeve van deskundigheidsbevordering, zowel intern als extern (scholen, ouders etc.).

Resultaat:

Pedagogisch beleid bewaakt en gerealiseerd, zodanig dat beleid is vertaald naar concrete plannen, programma's, instrumenten en methoden welke tijdig en op de juiste wijze zijn uitgevoerd en geëvalueerd.

Coachen van medewerkers

- Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden van medewerkers in relatie tot het pedagogische beleid en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. Stelt een (individueel/groepsgericht) coachingsplan op en/of faciliteert in het opstellen daarvan.
- Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de betreffende groep kinderen (ook in complexe situaties). Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.
- Bewaakt de kwaliteit van het functioneren van medewerkers en bespreekt dit met de leidinggevende.
- Organiseert en geeft trainingen gericht op deskundigheidsbevordering, bespreekt vorderingen en evalueert de inhoud en lesvorm.
- Fungeert als voortrekker en voorloper bij veranderprocessen en deskundigheidsbevordering.

Resultaat:

Medewerkers gecoacht, zodanig dat is bijgedragen aan de professionele ontwikkeling van medewerkers en aan deskundigheids- en kwaliteitsbevordering.

Profiel van de functie

Kennis

- HBO/academisch werk- en denkniveau, conform de kwalificatie-eis (zie bijlage 13.2). Ten aanzien van een (kandidaat)medewerker die niet voldoet aan de opleidingsachtergrond uit de kwalificatie-eis kan de werkgever een gelijkstellingsverzoek indienen conform artikel 9.8 van de cao en bijlage 8 van de cao.
- Kennis van en inzicht in het pedagogisch beleid en de hierop van invloed zijnde in- en externe ontwikkelingen en van o.a. kinderdagverblijven, buiten-, tussen-, en/of naschoolse opvang, gastouderopvang en peuteropvang organisatie.
- Kennis van (interventie)methodieken, principes en instrumenten van coaching.
- Kennis van ontwikkelingsfases en ontwikkelingsgebieden van jonge kinderen.

Specifieke functiekenmerken

- Analytisch vermogen voor het signaleren van ontwikkelingen en knelpunten in de ontwikkeling van medewerkers en het vertalen hiervan in beleidsplan.
- Coachende vaardigheden voor het ondersteunen en stimuleren van medewerkers en het geven van sturing in hun doorontwikkeling.
- Mondelinge en schriftelijke vaardigheden voor het overdragen van kennis en informatie en het opstellen van beleid- en coaching plannen.
- Sociale vaardigheden, zoals overtuigingskracht, bewaren van de eigen werkhouding en gezagsuitoefening, voor het ontwikkelen van beleid, adviseren van betrokkenen en het coachen, trainen en begeleiden van medewerkers.
- Sensitief vermogen voor het proactief signaleren van en inspelen op de uiteenlopende knel- en verbeterpunten in de ontwikkeling van medewerker.